

**O HARTĂ POSIBILĂ: DE LA SPAȚIUL REAL LA
CEL FICTIONAL.
CAZUL ROMANULUI REBRENIAN**

**A POSSIBLE MAP: FROM REAL TO
FICTIONAL SPACE.
THE CASE OF REBREANU'S NOVELS**

Lector univ. dr. Alina Bako
„Lucian Blaga” University, Sibiu

Abstract: *This article provides an alternative to the observation and analysis of Rebreanu's fiction with the extension of conclusions to the configuration of South-East Europe literature, using the map as a parallel world. The development of the novel in the Romanian culture, at the beginning of the 20th century, prompted by the sociopolitical circumstances, occurred by a constant relation to the European cultural space and to a native mental spatial model, thus leading to a unique narrative experience. The actual necessity of this type of research is suggested by the contemporary experience; the contemporary man is at risk of losing the essential points of reference as a cultural, social, political being, and even the idea of belonging to humanity, while the mapping of a national literary space, by closely following an algorithm imposed from the very beginning, becomes a compass in the process of literary/ cultural/ mindset paradigm redefinition. We discuss the real map transposed in a fictional text, namely Rebreanu's novel „Forest of the Hanged”.*

Keywords: space; geocriticism; Romanian Novel; Twentieth Century; Rebreanu.

Ultima perioadă culturală a determinat o regândire a rolului pe care literatura (și implicit romanul) îl poate avea în reșezarea unor repere esențiale ale societății. Din acest punct de vedere, nu mai este posibilă o definiție a spațiului linear, în care componenta cronologică și cea spațială să fie construite coerent, ci se ajunge, mai degrabă, la ceea ce Michel Collot numea „temporalități multiple suprapuse”¹ din care se nasc și forme ale spațiului multiplicat. Raportarea la spațiul real, pornind de la textul literar, se poate face avându-se în vedere pe de o parte crearea conexiunii cu punctul geografic real, iar, pe de altă parte observarea diferențelor generate de folosirea acestuia în ficțiune. O metodă des utilizată pentru studiul spațiului este cea întrebuițată de Bernard Westphal (2011) care analizează același reper spațial în operele mai multor scriitori, prin folosirea instrumentelor comparatismului. Pe de altă parte, Robert J. Tally observă că „toate operele literare sunt într-un anumit fel angajate într-un proiect de cartografie literară” (To draw a map is to tell a story: Interview with Dr. Robert T. Tally on Geocriticism, 2015: 5). Tot Tally vorbește despre “cartographic anxiety” și fundamentează importanța acestui tip de cercetare în ceea ce numește „the overwhelming crises of representation and of the imagination in contemporary culture” (5). Dacă Walter Benjamin scria că “Ideas are eternal constellations” (1977: 23), în eseu de față vom observa că spațiile ficționale devin astfel de constelații. Conceptul ca atare, explicat încă din *Negative Dialektik* de Theodor Adorno, se referă la realizarea unei imagini de ansamblu, a unei definiții globale prin antamarea mai multor elemente aflate în legătură. Se creează astfel, prin intermediul gândirii, o pânză de păianjen, a cărei viziune definește, de fapt, conceptul dorit a fi explicat sau generat.

¹ „Temporalités multiples superposées dans l’espace-temps, et tenir le plus grand compte des facteurs géographiques” (Collot, 2011).

A crea o hartă devine o formă de a reda tensiunea dintre descriptiv și narativ, în sensul dat acestei figurări a spațiului de Tally:

“We tend to think of maps as descriptive, since they are a spatial representation, as opposed to narrative, which goes from beginning to middle to end in a relentlessly temporal movement. But the novel, along with other narrative forms, always includes both, more or less combining the two discursive modes in creating a larger literary cartography” (*To draw a map is to tell a story: Interview with Dr. Robert T. Tally on Geocriticism*, 2015:7).

Acestea fiind direcțiile pe care ni le propunem pentru demonstra că romanul românesc poate genera hărți mentale, determinate deci de spațiul real în ficțiunea literară. Considerăm că formularea unei analize complete trebuie să aibă în vedere romanele așa-zis canonice, importante pentru o perioadă literară, iar analiza unuia este menită a deschide drumul unor cercetări ulterioare.

Textul pe care îl avem în vedere pentru demonstrația felului în care se realizează o hartă mentală, plecând de la elementele realului este *Pădurea spânzuraților* de Liviu Rebreanu, inclus și în clasamente internaționale, ca volum reprezentativ pentru literatura română. Discuțiile din jurul romanului s-au axat și pe mărturisirile lui Rebreanu, așa cum apar în *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică*, despre incertitudinea privind soarta unuia dintre frații săi, despre care familia „credea că ar fi prizonier undeva prin Rusia” (Sasu, Vartic, 1988: 56)².

La nivelul dualității sat/oraș observăm localizarea evenimentelor de război în zona rurală, linia frontului descriind satele. Capitalele sau orașele mari sunt amintite

² Pentru detalii complete vezi *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică*, vol. III, partea I. Antologie, text îngrijit, sinteze bibliografice și indici de Aurel Sasu și Mariana Vartic (1988). București: Editura Minerva.

ca spațiu cultural și universitar ori ca loc de origine al unor personaje. Romanul lui Rebreanu este departe de a fi unul local, de literatură periferică, încadrându-se în spațiul european, prin recursul la spații largi, personajele mișcându-se între orașe precum Zirin din Belarusul de astăzi, Budapesta, Viena, Făget sau Lunca. Ipostaza esențială a personajului lui Liviu Rebreanu este aceea de *căutător*, omul dezorientat despre care vorbea și Tally care încearcă să-și găsească direcția, dar care, chiar folosind elementul cel mai la îndemână, harta, devine din ce în ce mai nesigur. Cele două moduri de expunere - narațiunea și descrierea - alternează, determinând pe de o parte un flux narativ concret, prin introducerea unor date reale, iar pe de altă parte oferind detalii semnificative pentru realizarea unei hărți mentale coerente, așa cum observă:

„Apostol Bologa porni călare, cu harta în mână... Lunca era sat lung, pe malul drept al unui râuleț gălăgios, strâns ca în clește între două rânduri de dealuri îmbrăcate cu brazi și fagi, amestecați. Șoseaua trecea prin mijlocul satului, iar calea ferată — prin dosul caselor, prin grădini și livezi ce se urcau pe coastele piezișe. Împrejurul gării valea se lărgea ca un fund de cazan, dar dincolo de sat se strâmtă iar până la gura văii, care coboară dintre munți, în stânga. Calea ferată și șoseaua treceau peste pârâu pe un pod comun, cârpit de curând. Bologa mai înaintează vreo treizeci de pași, pe urmă, pe țărnul pârâului descoperă drumul spre front. Aici dealurile sunt mai line și casele foarte rare, unele cocoțate prin poieni depărtate, ca niște cuiburi. Drumul urcă prelung, și pârâu se micșorează, devenind tot mai săltăreț, ca un copil buiac și neastâmpărat. În fund albăstresc, în curmeziș, coamele munților, crestate pe alocuri ca niște metereze uriașe...” (Rebreanu, 1992: 23)

sau „Sosi în Lunca aproape de asfințitul soarelui, cu calul learcă de sudoare” (24).

Ansamblul elementelor care definesc spațiul alcătuiesc, de fapt, harta conceptuală creată prin ficțiune: „râul, dealuri, șoseaua, calea ferată, văii, pod, munții”. Peisajul descoperit prin ochii personajului induce ideea de realitate și transferă date din concret în imaginar. La o căutare pe harta frontului din 1916 se constată prezența localității Lunca, în perimetrul militar descris. Numele maghiar al localității Lunca, Gyimesközéplak, este cel pe care personajul Apostol Bologa nu îl lasă pe preot să îl pronunțe³. În cele două imagini de mai jos este prezentată linia frontului și localitatea Gyimesközéplak, cadrul spațial al evenimentelor narative, iar cea de-a doua prezintă relieful real, geografic al localității, cu elementele spațiale identificate:

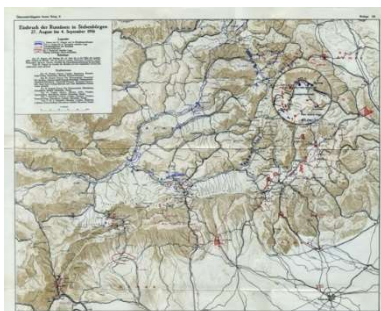

Fig. 1 – Harta frontului 1916
(wikimedia.org)

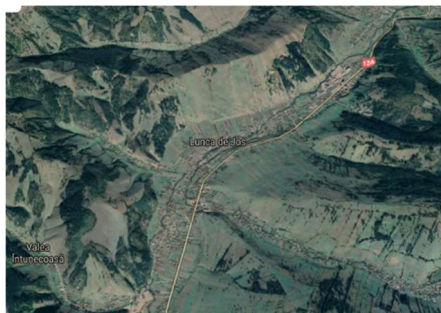

Fig. 2 – Geografia localității Lunca
(google maps)

³ „Întunericul sugruma satul foarte împrăștiat în care azi trăiau mai mulți soldați dușmani decât civili. (...) -Și unde vine satul tău, Constantine? întrebă Bologa fericit, nerăbdător. -Apoi tocmai lângă Făget, unde e comanda cea mare, nu știu cum îi zice la cătanie, răspunse preotul, încurcat și înfricoșat că vorbește românește cu un ofițer. - E românesc? stăruie Apostol. - Parte și parte... Noi îi zicem Lunca, dar pe ungurește se cheamă... - Lunca? întrepruse Bologa, ca și când ar fi căutat să-l oprească a rosti cuvântul unguresc. Și pe la noi este un sat Lunca... Îți aduci aminte?” (Rebreanu, 1992:108).

Se constată așadar incursiunea în acțiunea romanului prin intermediul unei documentări istorice și geografice coerente. Detaliile oferite sunt legate și de localitatea Ghimeș-Făget, punct de frontieră și extremitate a Imperiului Austro-Ungar. Acțiunea romanului surprinde și un moment esențial pentru zona respectivă, în afară de luptele date pe frontul românesc, se confirmă existența cimitirului militar din zona Valea Uzului. Istoria confirmă fondarea acestuia de către divizia 39 austro-ungară, în anul 1916, iar detaliile spațio-temporale construiesc harta mentală spațială astfel în romanul rebrenian:

„Braniștea nici nu se mai vedea. Înainte, la vreo doi kilometri, lucea turnul bisericii din Făget și, ceva mai aproape, roșea coperișul gării, care era chiar în marginea satului, în dreapta era cimitirul militar, înconjurat cu sârmă ghimpată, cu mormintele așezate ca la paradă, cu crucile albe, proaspete, uniforme. În stânga, la câțiva pași, începea cimitirul satului, îngrădit cu spini, cu cruci rupte, putrezite, rare, fără poartă, ca și cum de multă vreme nici un mort n-ar mai fi intrat acolo și nici n-ar mai vrea să intre nimeni...” (97).

Așadar, „crucile albe, proaspete” confirmă întemeierea locului de odihnă pentru militari. La data publicării romanului, în 1922, nu existau alte date legate de existența acestui spațiu, care, conform istoricilor a devenit un cimitir internațional, prin îngroparea acolo a soldaților români și de alte naționalități. Nu este scopul acestui text de a lămuri o dispută destul de recentă (vezi și evenimentele din iunie 2019), ci de a semnala existența într-un text ficțional a unui element verificabil istoric.

Un alt reper spațial, discutat aproape deloc de critica literară este legat de localizarea debutului narativ al romanului. Istoria orașului Zirin se leagă de frontul din Primul Război Mondial. Acest orașel, aflat azi pe teritoriul belarus și care adăpostește o mănăstire, loc de pelerinaj al creștinilor, este menționat de pe site-ul gutenber, ca

formând linia frontului Korelitchy, Zirin, Luchowtchy spre Lipsk. De asemenea, se menționează că armata prințului Leopold de Bavaria a suferit o înfrângere la Zirin, „pe râul Servetsch”, la nord de Baranovitchy, prima în 13 aprilie, cea de-a doua la sud de Kovelitchy, a doua zi, în 14 aprilie 1916. Zona rurală este descrisă prin intermediul emoțiilor pe care le trăiește personajul, marcate de elemente ale interiorității precum „privirile spânzuratului, la Zirin, la a cărui moarte contribuisse și dânsul” (6), precum și pendularea între periferie și centru: spânzurătoarea „înfiptă la marginea satului”, iar

„satul Zirin, cartierul diviziei de infanterie, se ascundea sub o pânză de fum și de pâclă, din care deabia scoteau capetele, sfioase și răsfirate vârfuri de pomi desfrunziți, câteva coperișe țuguiate de paie și turnul bisericii, spintecat de un obuz. Spre miazănoapte se vedeau ruinele gării și linia ferată ce închidea zarea ca un dig fără început și fără sfârșit. Șoseaua, însemnată cu o dungă dreaptă pe câmpul mohorât, venea din apus, trecea prin sat și se ducea tocmai pe front...” (6),

sau

„Urmau grupuri de ofițeri și soldați, de-a valma, aduși de pe front înadins ca să vadă execuția, toți cu căști de război și în uniforme murdare, cu miros greu de tranșee, respirați în voie, încât coada ajungea până aproape de marginea satului” (8),

sau „Ajunse în uliță și nu coti spre mijlocul satului, ci tocmai dimpotrivă, ca și când ar fi avut să fugă de o primejdie” (78), „malul gărlei”, „apele râului”. Așadar, se observă faptul că personajul funcționează ca un vehicul între producerea narativității și descrierea peisajului.

Dacă Moretti realizează o hartă a Londrei folosind emoțiile percepute de personaje, putem extrapola punând în evidență modul în care fiecare loc este simțit și

cantitatea de emoție aplicată unui anume punct al spațiului.

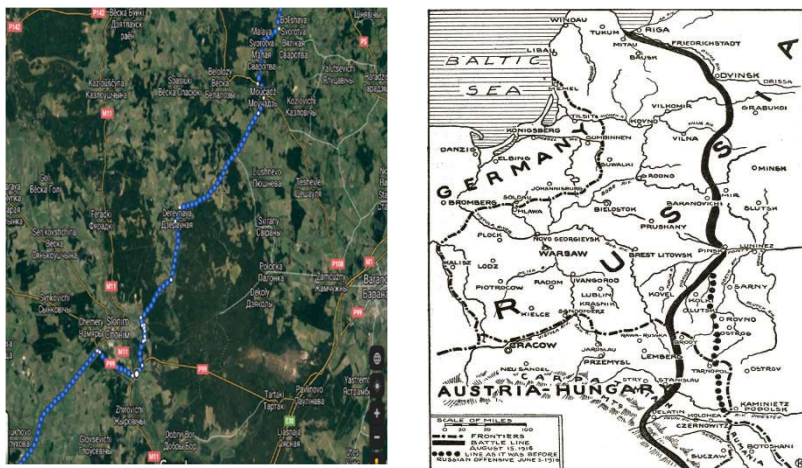

Figura 3 Linia frontului și harta istorică (Proiect Gutenberg)

Din acest punct de vedere, constatăm un parcurs sinuos de la Parva la Lunca, cu spațiile adiacente – Făget și Ghimeș. Trebuie să specificăm în acest punct faptul că Rebreanu realiza documentări ample înainte de scrierea romanelor⁴. Despre *Pădurea spânzuraților* și modul în care s-a făcut documentarea, Rebreanu mărturisește că punctul de plecare este întâmplarea generată de dispariția fratelui. Autorul dezvăluie detaliile reale găsite în procesul de documentare, precum:

„satul vecin, în Făget, unde a avut ultima reședință.
Am cunoscut pe preotul român care-i fusese prieten,

⁴ Vezi harta Răscoalei analizată de Theodor Cezrag (2016) în *The Uprising Novel Map. Real and Imaginary Space*. In Liviu Rebreanu's Vision. In *International Review of Social Research*, 6(2), pp. 91–97

dar care n-a fost admis să-l însoțească la moarte. Am vorbit cu o fată de țăran, sprintenă, frumușică la care am găsit câteva răvășele de-ale lui” (167).

Reîntoarcerea lui Apostol Bologa, în satul Parva, provoacă o nostalgie ce definește spațiul copilăriei: „Aleea de fagi din Parva, dreaptă și îngrijită, de la gară până-n mijlocul orașelului, părea noaptea un tunel nesfârșit” (Rebreanu, 1992: 245) sau alte elemente precum „barăci de scânduri, un oraș întreg, lângă drumul Feleacului...” (246).

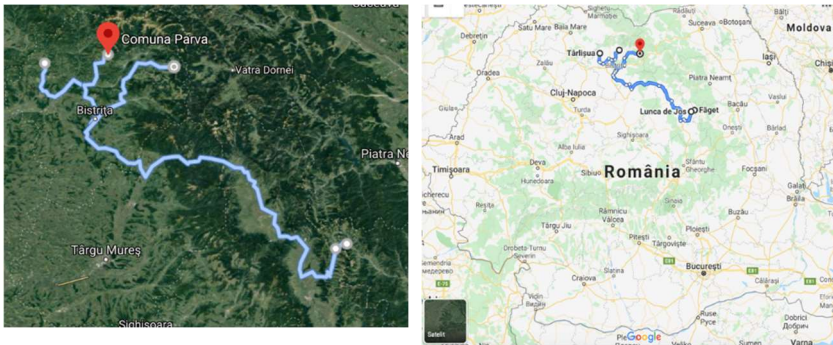

Figura 4 Mișcarea personajului în spațiu

Momentele de monolog aduc informații noi precum locul studiilor lui Apostol Bologa

„Doi ani de zile, în Budapesta, și-a pus la încercare «concepția de viață» în toate împrejurările, și după fiecare încercare i se părea mai bună, mai mulțumitoare. Viața în capitală însă îi era nesuferită. Zgomotul străzilor, egoismul oamenilor, mecanizarea vieții îl supărau. Răvnea civilizarea sufletului și aceasta i se părea că nu se poate dobândi în marile aglomerații de oameni. În mijlocul naturii se simțea liber și mai aproape de inima lumii. De câte ori avea vreme, fugea de oraș. Dealurile din jurul Budei le cunoștea întocmai ca împrejurimile Parvei... Numai când venea acasă observa că și-a potrivit viața pe un

calapod care aici nu era deloc prețuit. În Parva i se clătina concepția și avea nevoie de eforturi ca să nu i se sfărâme. Statul, aici, era privit ca un vrăjmaș... Tocmai în vacanța a treia a găsit argumentul mulțumitor, într-o discuție cu avocatul Domșa, care, după moartea bătrânului Bologa, a făcut avere în Parva. - Eu nu afirm că statul nostru e bun! a strigat Apostol cu o inspirație subită. Nu afirm deloc... Dar câtă vreme există, trebuie să ne facem datoria... Dați-mi un stat mai bun, și mă închin. Altfel însă vom cădea în anarhie, domnule Domșa! în viață trebuie să contăm pe realități, nu pe dorinți!" (149).

„Civilizarea sufletului” este pusă în contrast cu civilizația mecanizată, zgomotul marilor orașe transformându-se într-un bruiaj al evoluției spirituale. Mai degrabă „dealurile din jurul Budei” decât orașul Budapesta generează emoții în viziunea personajului, determinând asocierea cu spațiul copilăriei, Parva, cu locurile împădurite din apropiere. Se constată, pe parcursul romanelor, că la nivelul personajelor apare mereu această privire în timp, cu nostalgie, la locurile de la începuturile vieții. Este un prilej potrivit și pentru Klapka pentru a aduce în discuție orașul de unde provine: Klapka

„nu-i mărturisi al doilea motiv, ci, după o mică pauză, îi povesti că el e din Znaim, oraș ceh foarte draguț și curat, și că părinții i-au dat la școala militară ca să-și câștige mai curând pâinea, deoarece erau mulți frați și fără avere” (190).

Apropierea celor doi determină și o asociere spațială, din punct de vedere afectiv. Znoim sau Znojmo este un spațiu real, pe care Rebreanu l-a documentat cu siguranță. Nu știm dacă Rebreanu introduce aceste date, având în vedere și o circumstanță mai puțin cunoscută a legăturii orașului cu teritoriul românesc, pentru că în Znoim a murit împăratul Sigismund de Luxemburg în 1437, fiind apoi înmormântat la Nagyvárad (Oradea). Obiceiul de a trimite

băieții săraci în armată era bine cunoscut în țările din zonă. Un alt personaj face confesiuni despre originea sa și locurile pe care le înregistrase în parcursul de până atunci. Astfel, un sublocotenent îi povestește despre originea sa, sas și român deopotrivă, pendulând între granițele transilvănene și capitala Imperiului: de la Brașov, la Viena și Sibiu:

„Sublocotenentul, foarte guraliv, căuta să stea de vorbă cu Bologa, «să ne mai treacă de urât și de necazuri». Îi spuse că el e sas, fecior de țăran, dintr-un sat de lângă Brașov, jumătate români și jumătate sași. Ar avea ceva avere, dar tatăl său s-a însurat de trei ori, și cu fiecare nevastă a făcut câte-un copil, așa că averea se va împărți în trei la moartea bătrânului. Cei doi frați vitregi, mai mari, au rămas la plug. Acuma, firește, sunt și ei în război și trăiesc amândoi. Lui i-a plăcut cartea și e absolvent al Academiei Comerciale din Viena. Avusese asigurat un loc de contabil la o bancă din Sibiu” (108).

O altă ipostază a *hărții* este cea militară. Dacă la începutul romanului personajul apare cu o hartă în mână, pentru a se orienta pe terenul din jur, pentru a recunoaște localitățile, în acest fragment este descris momentul în care spațiul se clarifică, harta nouă fiind „adevărată, precisă”, cu toate pozițiile unităților. Este astfel exprimată găsirea adevăratului drum pe care îl căuta Apostol Bologa, un drum arid, unul care oferea o ieșire din dezorientarea generată de conflictul dintre datoria de a fi înrolat în armata austro-ungară și de a apăra granițele Imperiului și sentimentele patriotice ce reies din apartenența la comunitatea românească, la „frații români” și, deci, imposibilitatea de a lupta împotriva lor.

„Peste un minut Apostol se trezi studiind cu o atenție încordată harta nouă, sosită în lipsa lui, cu situația exactă de pe front. Nu mai era o schiță aproximativă și învechită, ca odinioară, ci harta

adevărată, precisă, în care se putea citi locul tuturor unităților, începând de la companii, ba pe alocuri chiar de la plutoane. Îi plăcea mai ales că Znaimazi se orienta mult mai bine ca atunci, pe teren. Atunci a fost atât de mișcat, atât de înfrigorat din pricina hotărârii de-a trece negreșit. Sau poate din pricina boalei? Dacă nu cumva din pricina lașității, fiindcă orice clipă petrecută aici îi slăbea încrederea în propria-i voință și-i rodea însăși credința... Urmări cu creionul drumul de atunci, până la adăpostul căpitanului Klapka. A, dar de aici mai e cale bună până la infanterie!... Și ce aproape i s-a părut «pe teren»!⁵” (97).

Îndoielile personajului sunt urmărite prin înregistrarea gesturilor de cartograf, care conturează o hartă imaginară pe una reală. Planurile se suprapun, căci de la „Am văzut trecând spre Făget... Sunt trei spânzurați, la marginea șoselei, într-o pădurice... Mi-am adus aminte de pădurea spânzuraților” (260). se face trecerea spre situația sa reală, tehnica muzicală a contrapunctului, des utilizată de Rebreanu, din dorința de a asigura perfecta simetrie a romanului.

Sintetica analiză aplicată elementelor de geografie literară a dat naștere unor informații noi despre raportarea textului ficțional la spațiul real, așa cum arăta el în timpul Primului Război Mondial. Efortul de documentare pe care îl cunoaștem din mărturisirile romancierului, precum și ca urmare a informațiilor relevante din scrierile epistolare este evident și din această perspectivă pentru că autorul nu lasă nimic la voia întâmplării, localitățile au fundamente reale, concrete, ancorate în istoria trăită. Pentru istoria literară, astfel de elemente generează un plus de cunoaștere, avansând ideea că un dialog real și

⁵ „Apoi, într-un loc mai lărguț, drumul de care se sfârșește, pierzându-se, împreună cu pâraiașul subțiat ca un fir de argint, printre hățșurile vâlcele. În schimb, o cale nouă începe suișul spre miazănoapte, un drum de război făcut de soldați, păzit pe la cotituri cu cruci albe, întrebătoare” (265).

permanent între științele umaniste și cele științifice este o sursă de a descoperi noi resorturi de analiză.

Referințe:

- Benjamin, W. (1977) *The Origin of German Tragic Drama*. London: Verso
- Bushell, S. (2020). *Reading and Mapping Fiction: Spatialising the Literary Text*. Cambridge: University Press.
- Cepraga, Th. (2016). In „The Uprising Novel Map. Real and Imaginary Space” in Liviu Rebreanu’s Vision în „International Review of Social Research”. 6(2): 91–97.
- Rebreanu, L. (1992) *Pădurea spânzuraților/ The forest of the hanged*. București: Editura Fundației Culturale Române.
- Rebreanu, L. (1972) *Opere (5)*. București: Minerva
- Tally, R.T. (2016). *Ecocriticism and Geocriticism. Overlapping Territories in Environmental and Spatial Literary Studies*. Basingstoke: Palgrave Macmillan
- Tally, R.T. (2017). *The Routledge Handbook of Literature and Space*. Routledge
- Tuan, Y.-F. (1977). *Space and Place: The Perspective of Experience*. Minneapolis: UMP.
- Ungureanu, C. (2003). *Geografia literaturii române, azi/ Geography of Romanian literature, today*. (vol.1), Pitești: Paralela 45.
- Westphal, B. (2011). *Geocriticism. Real and Fictional Spaces*. New York: Palgrave Macmillan.
- ***, (2015). To draw a map is to tell a story: Interview with Dr. Robert T. Tally on Geocriticism. In *Forma*. Vol 11. June 2015, p.5.
- ***, (1988). *Romanul românesc în interviuri. O istorie autobiografică/ The Romanian novel in interviews. An autobiographical history*. vol. III, partea I. București: Editura Minerva.

Sitografie:

Collot, M. (2011). « Pour une géographie littéraire ». In Fabula-LhT, n° 8, « Le Partage des disciplines ». Mai 2011. Disponible sur <http://www.fabula.org/lht/8/index.php?id=242>, page consultée le 06 juillet 2020

~~~~~
Alina BAKO: Assistant Professor, Department of Romance Studies, Faculty of Letters and Arts, “Lucian Blaga” University of Sibiu. Postdoctoral studies at Academia Română (2014-2015). Member of several research centers among which: the Center for Intercultural and Philological Research in Sibiu, the “Speculum” Center for the Research on the Imaginary in Alba Iulia, the European Narratology Network (ENN), Centre de Recherche sur la Littérature des Voyages. Volumes: *Dinamica imaginarului poetic. Grupul oniric românesc*, 2012 (Prize of the Writers’ Union, Cluj section, Prize of the Writers’ Union, Sibiu section, for Critical debut); *Voies et voix de l’imaginaire roumain: Le groupe des poètes oniriques*. Leonid Dimov, Emil Brumar, Vintilă Ivănceanu, Virgil Mazilescu, Daniel Turcea, Sarrebruck, Allemagne, Editions universitaires européennes, 2012; *Reprezentări ale bolii și maladii ale sistemului socio-politic în romanul românesc (1960-1980)*, 2015. Contributions in collective volumes abroad: *L’exil onirique*. Dumitru Tsepeneag et Leonid Dimov, in *Exils et transferts culturels dans l’Europe moderne*, Cahiers de la Nouvelle Europe. Collection du Centre Interuniversitaire d’Etudes Hongroises et Finlandaises, no 21, Paris, L’Harmattan, 2015; *L’espace fermé et les représentations des maladies imaginaires et imaginées dans le roman roumain des années 1960-1980*, Aracnee Editrice, Palermo; *La subversion de l’imaginaire: le cas de la littérature roumaine*, in *Anais do II Congresso Internacional do Centre de Recherches Internationales sur l’Imaginaire: A teoria geral do imaginario 50 anos depois: conceitos, nocoés, metáforas, Imaginalis*, Porto Alegres, Brazilia, 2015. Participations at national and international conferences. Collaboration at different journals: *Transilvania*, *Steaua*, *Annales Universitatis Apulensis*, *Anuarul Institutului de Cercetări Socio-Umane*, *Caiete Critice*, *Studia Universitatis Petru Maior*, *Caietele Echinox*, *Text și discurs religios*, *Langue et Littérature*. *Repères identitaires en contexte européen*, *Communication interculturelle et littérature*, *International Journal of Humanities and Cultural Studies (IJHCS)*, etc. Chief Editor of the

journal „Caietele Lucian Blaga”. Scholarships: Université “Michel de Montaigne” of Bordeaux, Sophia Antipolis University of Nisa, Oxford Brookes University of Oxford, Macedonia University of Salonic. Invited Professor at ISMAI Porto University, Université “Stendhal” Grenoble, BLCU (Beijing Language and Culture University).